

Motstånd och
frigörelse

AVKOLONISERING

... är en serie dokumentärfilmer som skildrar den brutala, kaotiska och blodiga tiden från 1885 och Berlinkonferensen till dagens allt mer avkoloniserade värld. Följ hur kampen för frigörelse drevs framåt av modiga kvinnor och män i Afrika och Asien och i vars fotspår aktivister fortsätter kämpa. En gripande dokumentärserie som går från uppror och revolt till frihet och upprättelse.

OM DOKUMENTÄRSERIEN AVKOLONISERING

© Simon Pannetrat

FILMFAKTA:

Produktionsland: Frankrike, 2020

Svensk distribution: Filmo, 2021

Ansvarig utgivare:

Sandra Ortíz del Gaiso

Längd: 3x53 min

Från: HS + GY

Ämne: Historia

Filmnr: EDU0268-EDU0270

Språk: engelskt tal med valbar svensk text

Nyckelord: kolonialmakter, förtryck, frigörelse, imperialism, frihetskamp, hjältar, förebilder

© Simon Pannetrat

Avkolonisering är en annorlunda dokumentärserie som i tre timslånga avsnitt beskriver den europeiska koloniseringen ur ett nytt perspektiv. Filmarna Karim Miské och Marc Ball har vänt på perspektiven och med hjälp av historieforskaren Pierre Singaravélou återger de den europeiska koloniseringen av Afrika och Asien ur de koloniserade folkens perspektiv.

Det som är nytt med serien är att inga västerländska akademiker beskriver och förklarar de koloniserades perspektiv. Istället återges historien med hjälp av animationer, autentisk musik, filmklipp och fotografier och med en energisk berättarröst som ger uttryck för ett rasande "vi". Ett vi som tillhör alla de människor som utsatts för västvärldens hänsynslösa imperiebygge.

© Simon Pannetrat

Från 1858 till 1920-talet växer kunskapen om motståndarna.

- 02:20 Krigarfurstinnan – Prinsessan Manikarnika Tambe (1858)
- 07:43 Århundradets kupp – Hur Västeuropa tar över hela Centralafrika (1880-talet)
- 12:25 Kraniometris kritiker – Rasbiologin ifrågasätts (1908)
- 19:15 Alice i Leopoldland – Missionär som kämpar för Kongos folk (1900-talet)
- 27:49 Mohun Bagans revansch – Fotbollsmatch som stärker indiska folket (1911)
- 33:08 Den svarta styrkan – Senegalesen Lamine Senghor soldat i WWI, Paris (1916)
- 39:59 Rebellen – Nairobis stora inspirationshjärta Mary (1922)
- 44:15 Paris uppvaknande – Kapitalism och kolonisation ifrågasätts (1920-talet)
- 47:15 – 53:05 Samhällets fiende nummer ett – Abd el-Krim vinner och förlorar i Rifkriget i Marocko. (1921)

LÄRLINGSTID – del 1

Från 1850-talet till 1920 växer kunskapen hos urfolken i Afrika och Asien om sina barbariska, utnyttjande och hänsynslösa koloniserare. En kunskap som successivt utvecklas till ett alltmer organiserat motstånd. Den första, av många, vi möter i dokumentärserien är rebellen och krigarprinsessan Manikarnika i Indien som opponerar sig mot britternas valde och återtar sin tron. Men hon dör kort därefter i strid 1858 och britterna tar över. I dag är hon det moderna Indiens hjältinna. Varje del i serien kan ses var för sig och har en egen handledning till.

© Simon Pannetrat

MOTSTÅND – del 2

Året är 1926 och Lamine Senghor organiserar, i det dolda, färgade arbetare i hamnen i Marseille. Han gör det så bra att han blir en del av flera världsledande kämpar mot kapitalism och förtryck under samma år. Under filmens gång hamnar vi i Indien, Kenya, Algeriet, Kina och Vietnam. Och möter där människor som fredligt eller våldsamt är en del av frigörelsekampen i de olika koloniala länderna. Under frigörelsen sökte sig många människor från de koloniserade länderna till kolonialmakterna, men möttes av diskriminering och rasism.

© Simon Pannetrat

Under 1920 – 1955 förekommer många kamper jämte varandra:

- 01:50 Socialisten från kolonierna – Lamines gärning för alla kolonialländer (1926)
- 07:55 Det starkare könet – Sarojini Naidus fredliga kamp för ett fritt Indien och sedan kvinnökämpen och emot kastsystem (1930-talet)
- 16:10 Från Hong Kong med kärlek – Nguyễn Ai Quoc viger sitt liv till kommunismen och frigörelse av Vietnam. (1920)
- 21:20 Kastkampen – Bhimrao Ramij Ambedkar, kastlös och välutbildad, driver de kastlösa rätt och startar frigörelse från Storbritannien (1935)
- 26:15 En ursinnig författare – Kateb Yacine, författare och poet, överlever kolonialmaktens förtryck i Algeriet (1945)
- 33:10 Delningen – Sarojini och Ghandis kamp för självständighet och tolerans, Pakistan och Indien bildas (1947)
- 39:10 Eden – Wambui Waiyaki och hennes del i Mau Mau i Kenya (1952)
- 45:40 Slutspel – Hô Chi Minh driver kampen om Vietnams självständighet hand i hand med kommunistisk ideologi. (1954)

© Simon Pannetrat

POSTKOLONIALISM – del 3

Från 1956 till nu är det många länder, i synnerhet i Afrika, som får sin självständighet. Livet efter kolonialismen är kantad med många sår och drömmar om frihet. Men i många fall fick självständigheten ett mycket högt pris, som i Kongo med Belgiens ockupation tio dagar efter att de gemensamt deklarerat Kongo som en självständig stat 1960.

SOUTHALLSTRIDEN – klipp

Musik, historia och samhällskunskap kan verkligen gå hand i hand! Ett 7-minutersklipp från avsnittet *Postkolonialism* lyfter musik som växer fram ur upproret i Londons förorter och sedan hela Europa.Handledning finns med koppling till Black Lives Matter.

© Simon Pannetrat

Från 1958 till nu, länder blir självständiga:

- 02:30 Motgiftet – Franz Fanon bygger upp sin ilska i Algeriet (1956)
- 06:55 Stjärnskottet – Lumumbas lärlingstid för att frigöra Kongo (1958)
- 16:30 Revolutionens huvudstad – Alger bjuder in afrikanska länder att fira självständigheter (1969)
- 20:30 Förräderiet – Mobutus statskupp mot Lumumba (1960)
- 26:10 Den nya världsordningen – Indira Ghandis styrelse i ett självständigt Indien (1971)
- 33:40 Southallstriden – En ung Sikh mördas i London och rasismen bekämpas (1976)
- 40:20 Det var en gång i Nollywood – Lagos, första filmen släpps (1992)
- 47:25 Den sista striden – Mau Maus offer får upprättelse (2013)

B**SVERIGE
PORTO
BETALT**

Miss inte våra andra serier:

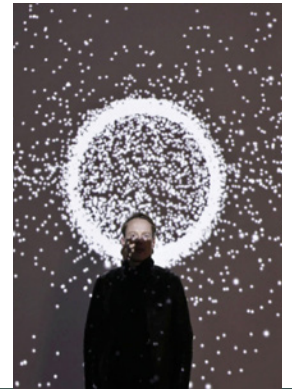
Förstå sammanhanget är en serie med rappa informativa korta 5-minutersdelar om olika 1900-talshändelser. Intressanta arkivbilder och förklarande grafik gör programmen mycket användbara. I den växande serien finns nu följande delar:

- Kubakrisen
- Vietnamkriget
- Watergateaffären
- Potsdamkonferensen
- Nürnbergprocessen
- Iranrevolutionen
- Månlandningen
- Nelson Mandela
- Koreakriget
- Ryska revolutionen
- Romfördraget
- Kennedy mordet 1963
- Suezkrisen
- Berlinmuren
- Hiroshima
- 11 septemberattacker
- Martin Luther King
- Himmelska fridens torg

KORT OM:

I serien **Kort om** fördjupar sig varje 10-minutersfilm i ett område, ofta med ett högt nyhetsvärde. Alla filmerna ger utrymme till efterarbete på så sätt att eleven kan fråga sig: Vad vill jag ta reda på mer? Är det verkligen så här? Filmerna är lämpliga för ett lektionspass men kan också användas som inspiration till större projekt. Delar i serien:

- Medborgarlön
- Kampen om Arktis nya mark
- Kartlagda gener och hälsa
- Rymdskrot
- Donutekonomin
- Hållbar energiekonomi

Film och Skola

Film och Skola är en användarvänlig filmsajt med filmer och handledningar för personer som arbetar med barn och ungdomar i skolan.

Handledningarna ger läraren vägledning till aktivitet före och efter filmvisning.

Har du inte provat Film och Skola? Anmäl dig till en kostnadsfri provmånad för samtliga utbildningsfilmer.

- Responsiv design som passar alla enheter

- Funktioner som temasidor, göra egna filmklipp och spara favoritfilmer

- Tusentals strömmande filmer för skola och förskola

- Lärarhandledningar kopplade till Lgr11, Lgr22 och Gy11

FILM och SKOLA

PROVA FRITT EN MÅNAD
www.filmo ochskola.se

Provmånaden avslutas automatiskt

SÄTT ATT BESTÄLLA

- Abonnera på Film och Skola
- Önska filmerna via din AV-mediacentral

Lärarhandledningar ingår

Följ oss
för filmtips
till din
undervisning!

Filmo, Cinebox och Film och Skola - en del av Swedish Film AB

Box 6014 • 171 06 Solna • Tel: 08-445 25 50 vxl • info@filmo ochskola.se www.filmo ochskola.se